

«Եվրասիական տնտեսական  
միության մասին» պայմանագրի

## ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐՄՈՒԾՄԱՆ ՄԱՔՍԱՏՈՒՐՔԵՐԻ (ՀԱՄԱՐԺԵՔ ԱՅԼ ՏՈՒՐՔԵՐԻ, ՀԱՐԿԵՐԻ  
ԵՎ ՀԱՎԱՔԱԳՐՈՒՄՆԵՐԻ) ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԸ ՀԱՇՎԵԳՐԵԼՈՒ ԵՎ ԲԱՇԽԵԼՈՒ,  
ԴՐԱՆՔ ՈՐՊԵՍ ԵԿԱՄՈՒՏ ԱՆԴԱՄ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐ  
ՓՈԽԱՆՑԵԼՈՒ ԿԱՐԳԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

### I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն Արձանագրությունը մշակվել է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի 26-րդ հոդվածին համապատասխան եւ սահմանում է անդամ պետությունների միջեւ այն ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվեգրման ու բաշխման կարգը, որոնց վճարման պարտավորությունը Միության տարածք ներմուծվող ապրանքների նկատմամբ առաջացել է 2010 թվականի սեպտեմբերի 1-ից:

Սույն Արձանագրությունը կիրառվում է նաեւ այն տույժերի (տոկոսների) գումարների նկատմամբ, որոնք հաշվեգրվել են ներմուծման մաքսատուրքերի գումարներին՝ մաքսային իրավահարաբերությունները կարգավորող եւ Միության իրավունքի մաս կազմող միջազգային պայմանագրերով ու ակտերով նախատեսված դեպքերում ու կարգով:

2. Սույն Համաձայնագրում օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետեւյալ իմաստը՝

«լիազոր մարմնի միասնական հաշիվ»՝ լիազոր մարմնի համար ազգային (կենտրոնական) բանկում կամ ազգային (կենտրոնական) բանկում թղթակցային

հաշիվ ունեցող լիազոր մարմնում բացված հաշիվ՝ տվյալ անդամ պետության բյուջեների միջև մուտքերի հաշվեգրման եւ բաշխման համար.

«հաշվետու օր»՝ անդամ պետության այն աշխատանքային օրը, որի ընթացքում կատարվում է ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվեգրում լիազոր մարմնի միասնական հաշվին.

«կետանցի դիմաց տոկոս»՝ գումար, որն անդամ պետությունը մյուս անդամ պետություններին պետք է փոխանցի սույն Արձանագրության դրույթների այնպիսի խախտման համար, որի հետեւանքով անդամ պետության՝ ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից ստացված գումարները փոխանցելու մասով պարտավորությունները չեն կատարվել, ամբողջությամբ չեն կատարվել եւ (կամ) ժամանակին չեն կատարվել.

«արտարժութային հաշիվ»՝ մեկ անդամ պետության լիազոր մարմնի համար ազգային (կենտրոնական) բանկում մյուս անդամ պետության արժույթով բացված հաշիվ՝ այդ մյուս անդամ պետության կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից ստացված մուտքերը հաշվեգրելու համար.

«ընթացիկ օր»՝ անդամ պետության այն աշխատանքային օրը, որը հաջորդում է հաշվետու օրվան եւ որի ընթացքում իրականացվում են հաշվետու օրվա համար ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման հետ կապված գործառնությունները.

«լիազոր մարմին»՝ անդամ պետության այն պետական մարմինը, որն իրականացնում է տվյալ անդամ պետության բյուջեի կատարման դրամարկղային սպասարկումը:

Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող մյուս հասկացությունները կիրառվում են «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրով եւ Եվրասիական տնտեսական միության Մաքսային օրենսգրքով սահմանված իմաստներով:

## **II. Անդամ պետությունների միջև ներմուծման մաքսատուրքերի հաշվեգրման եւ բաշխման կարգը**

3. Ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները ենթակա են ազգային արժույթով հաշվեգրման այն անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին, որտեղ դրանք ենթակա են վճարման՝ մաքսային իրավահարաբերությունները կարգավորող եւ Միության իրավունքի մաս կազմող միջազգային պայմանագրերին ու ակտերին համապատասխան, այդ թվում՝ ներմուծման մաքսատուրքերի գանձման դեպքում:

Վճարողները լիազոր մարմնի միասնական հաշվին ներմուծման մաքսատուրքերը փոխանցում են առանձին հաշվարկային (վճարային) փաստաթղթերով (հանձնարարականներով):

Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման դիմաց կարող են հաշվանցվել անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան վճարման ենթակա հարկերը եւ տուրքերը, ինչպես նաեւ այլ վճարներ (բացառությամբ հատուկ, հակազնագցման եւ փոխհատուցման տուրքերի), որոնք մուտքագրվել են լիազոր մարմնի միասնական հաշիվ:

«Հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման եւ փոխհատուցման տուրքերի հաշվեգրման ու բաշխման մասին» հիմնադրույթին համապատասխան («Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի 8-րդ հավելվածի հավելված)՝ կարող են գանձվել հատուկ, հակազնագցման եւ փոխհատուցման տուրքեր՝ ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման մասով վճարողների պարտքի մարման դիմաց:

Ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների վերադարձը (հաշվանցումը) իրականացվում է անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան, եթե մաքսային իրավահարաբերությունները կարգավորող եւ Միության իրավունքի մաս կազմող միջազգային պայմանագրերով ու ակտերով այլ բան նախատեսված չէ, հաշվի առնելով սույն Արձանագրության դրույթները:

Ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները չեն կարող հաշվանցվել այլ վճարների կատարման դիմաց՝ բացառությամբ այնպիսի հաշվանցման, որը

կատարվում է մաքսավճարների, հատուկ, հակազնազցման եւ փոխհատուցման տուրքերի, ինչպես նաեւ տույժերի (տոկոսների) վճարման մասով վճարողների պարտքի մարման դիմաց (այսուհետ՝ պարտքի մարման դիմաց հաշվանցում):

4. Լիազոր մարմնի միասնական հաշվին գտնվող դրամական միջոցների վրա չի կարող բռնագանձում տարածվել դատական ակտերի կատարման կարգով կամ որեւէ այլ ձեւով՝ բացառությամբ մաքսային վճարների, հատուկ, հակազնազցման եւ փոխհատուցման տուրքերի, ինչպես նաեւ տույժերի (տոկոսների) վճարման մասով վճարողների պարտքի մարման դեպքերի:

5. Անդամ պետությունների լիազոր մարմիններն առանձին-առանձին հաշվառում են հետեւյալ մուտքերը՝

լիազոր մարմնի միասնական հաշվին գտնվող ներմուծման մաքսատուրքերի մուտքերի (վերադարձի, պարտքի մարման դիմաց հաշվանցումների) գումարները.

ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխված գումարները, որոնք փոխանցվել են մյուս անդամ պետությունների արտարժութային հաշիվներին.

անդամ պետության բյուջե տվյալ անդամ պետության կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման արդյունքում հաշվեգրված եկամտի գումարները.

ներմուծման մաքսատուրքերի այն գումարները, որոնք անդամ պետության բյուջե մուտքագրվել են մյուս անդամ պետությունների կողմից.

կետանցի դիմաց անդամ պետության բյուջե մուտքագրված տոկոսագումարները, որոնք սահմանված են սույն Արձանագրությամբ.

բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի այն գումարները, որոնց փոխանցումը մյուս անդամ պետությունների արտարժութային հաշիվներին կասեցվել է:

Մուտքագրվող նշված գումարներն առանձին արտացոլվում են յուրաքանչյուր անդամ պետության բյուջեի կատարման մասին հաշվետվության մեջ:

6. Անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշիվ օրացուցային տարվա վերջին աշխատանքային օրվա ընթացքում մուտքագրված ներմուծման

մաքսատուրքերի գումարներն արտացոլվում են տվյալ անդամ պետության հաշվետու տարվա բյուջեի կատարման մասին հաշվետվության մեջ:

Անդամ պետության օրացուցային տարվա վերջին աշխատանքային օրը բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները փոխանցվում են տվյալ անդամ պետության բյուջե եւ մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին՝ ոչ ուշ, քան անդամ պետության ընթացիկ տարվա երկրորդ աշխատանքային օրը, ինչպես նաեւ արտացոլվում են հաշվետու տարվա բյուջեի կատարման մասին հաշվետվության մեջ:

Մյուս անդամ պետությունների օրացուցային տարվա վերջին աշխատանքային օրվա ընթացքում մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից տվյալ անդամ պետության բյուջե մուտքագրված՝ ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից ստացված եկամուտների գումարներն արտացոլվում են ընթացիկ տարվա բյուջեի կատարման մասին հաշվետվության մեջ:

7. Վճարողին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների վերադարձը, պարտքի մարման դիմաց դրանց հաշվանցումն իրականացվում են ընթացիկ օրը լիազոր մարմնի միասնական հաշվից լիազոր մարմնի միասնական հաշիվ մուտքագրված, ինչպես նաեւ հաշվետու օրը ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման դիմաց հաշվանցված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների սահմաններում՝ հաշվի առնելով վերադարձման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք հաշվետու օրը կատարման համար չեն ընդունվել ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից:

Վճարողին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների վերադարձը, պարտքի մարման դիմաց դրանց հաշվանցումն իրականացվում են հաշվետու օրը Ղազախստանի Հանրապետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվից վերադարձը (հաշվանցումը) իրականացնելու օրը՝ այդ լիազոր մարմնի միասնական հաշիվ մուտքագրված (հաշվեգրված) ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների սահմաններում:

8. Վերադարձի եւ (կամ) պարտքի մարման դիմաց հաշվանցման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների սահմանումն ընթացիկ օրվա ընթացքում իրականացվում է մինչեւ մուտքագրված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները անդամ պետությունների միջեւ բաշխելը:

9. Սույն Արձանագրության 7-րդ կետին համապատասխան՝ ներմուծման մաքսատուրքերի վերադարձ եւ (կամ) պարտքի մարման դիմաց հաշվանցում իրականացնելու համար բավարար միջոցների բացակայության դեպքում անդամ պետությունը տվյալ վերադարձը (հաշվանցումը) իրականացնում է հաջորդող աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Վճարողին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները ժամանակին չվերադարձնելու համար տույժերը (տոկոսները) վճարողին վճարվում են այդ անդամ պետության բյուջեից եւ չեն ներառվում ներմուծման մաքսատուրքերում:

10. Անդամ պետության լիազոր մարմնի կողմից անդամ պետությունների միջեւ ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխումն իրականացվում է անդամ պետության հաշվետու օրվան հաջորդող այն աշխատանքային օրը, որի ընթացքում ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները հաշվեգրվել են լիազոր մարմնի միասնական հաշվին:

Ղազախստանի Հանրապետության լիազոր մարմնի կողմից անդամ պետությունների միջեւ ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխումն իրականացվում է լիազոր մարմնի միասնական հաշվին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվեգրման հաշվետու օրը:

11. Անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվից տվյալ անդամ պետության բյուջե, ինչպես նաեւ մյուս անդամ պետությունների արտարժութային հաշիվներին փոխանցման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարի հաշվարկն իրականացվում է անդամ պետությունների միջեւ բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի ընդհանուր գումարը տոկոսներով սահմանվող բաշխման նորմատիվներով բազմապատկելու միջոցով:

Ընդ որում՝ անդամ պետությունների միջև բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի ընդհանուր գումարը որոշվում է հաշվետու օրը մուտքագրված (հաշվանցման միջոցով լիազոր մարմնի կողմից կատարված) ներմուծման մաքսատուրքերի գումարից հանելով հաշվետու օրը վճարողներին վերադարձման եւ պարտքի մարման դիմաց հաշվանցման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները՝ հաշվի առնելով հաշվետու օրը ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից կատարման համար չընդունված՝ ներմուծման մաքսատուրքերի վերադարձի գումարների փոխանցման մասին հաշվարկային (վճարման) փաստաթղթերը (հանձնարարականները):

Այն դեպքում, եթե ընթացիկ օրը կատարման ենթակա՝ վճարողին ներմուծման մաքսատուրքի գումարի վերադարձման վերաբերյալ հաշվարկային (վճարման) փաստաթուղթը (հանձնարարականը) կատարման համար չի ընդունվել ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից, տվյալ գումարը ենթակա է անդամ պետությունների միջև բաշխման հաջորդ աշխատանքային օրը: Ընդ որում՝ ներմուծման մաքսատուրքերի այն գումարը, որը սույն կետին համապատասխան չի փոխանցվել մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին, ճանաչվում է մեկ օրով ժամկետանց:

12. Յուրաքանչյուր անդամ պետության համար ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման նորմատիվները սահմանվում են հետեւյալ չափերով՝

Բելառուսի Հանրապետություն՝ 4,70 տոկոս.

Ղազախստանի Հանրապետություն՝ 7,33 տոկոս.

Ռուսաստանի Դաշնություն՝ 87,97 տոկոս:

13. Անդամ պետություններին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումն իրականացվում է անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին անդամ պետության՝ լիազոր մարմնի միասնական հաշվին հաշվեգրման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Յուրաքանչյուր օր՝ ոչ ուշ, քան մինչեւ տեղական ժամանակով ժամը 14-ը, անդամ պետություններին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցման վերաբերյալ հաշվարկային (վճարման) փաստաթուղթը (հանձնարարականը) լիազոր մարմնի կողմից ուղարկվում է ազգային (կենտրոնական) բանկ՝ մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին հետագա փոխանցման համար: Նշված հաշվարկային (վճարման) փաստաթղթում (հանձնարարականում) նշվում է այն ամսաթիվը, որի համար իրականացվում է ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումը, ինչպես նաեւ անդամ պետությունների միջեւ բաշխման ենթակա գումարը՝ ազգային արժույթով:

Եթե նշված հաշվարկային (վճարման) փաստաթուղթը (հանձնարարականը) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկ ուղարկվել է ընթացիկ օրը՝ տեղական ժամանակով ժամը 14-ից հետո, ապա համապատասխան վճարումը համարվում է մեկ օրով ժամկետանց:

14. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից արտարժույթային հաշիվներ մուտքագրված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարներն անդամ պետության բյուջե որպես եկամուտ փոխանցելու կարգը կարգավորվում է սույն Արձանագրության III մասով:

15. Բաշխված եւ անդամ պետությունների բյուջեներ փոխանցված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվառումն իրականացվում է անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից:

16. Հերթական օրացուցային տարվա սկզբից ոչ ուշ, քան տասն օրացուցային օր առաջ անդամ պետության լիազոր մարմինը մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին տեղեկացնում է տվյալ անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ոչ աշխատանքային օրերի մասին:

Ոչ աշխատանքային օրերի փոփոխության դեպքում այն անդամ պետության լիազոր մարմինը, որտեղ տեղի են ունենալու նման փոփոխություններ, մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին տեղեկացնում է նշված փոփոխությունների մասին՝ դրանք ուժի մեջ մտնելու օրվանից ոչ ուշ, քան երկու օրացուցային օր առաջ:



17. Այն արտարժույթային հաշվի վավերապայմանների փոփոխման դեպքում, որին պետք է փոխանցվեն ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, այդ փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելու օրվանից ոչ ուշ, քան տասն օրացուցային օր առաջ տվյալ անդամ պետության լիազոր մարմինը մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին ծանուցում է հաշվի ճշգրտված վավերապայմանների մասին:

Սույն Արձանագրության կատարման համար անհրաժեշտ այլ տվյալների փոփոխման դեպքում լիազոր մարմինն այդ փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելու օրվանից ոչ ուշ, քան 3 օրացուցային օր առաջ մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին տեղեկացնում է նշված փոփոխությունների մասին:

18. Անդամ պետությունների միջև բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բացակայության դեպքում մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին դրամական միջոցներ փոխանցելու վերաբերյալ հաշվարկային (վճարման) փաստաթուղթը (հանձնարարականը) ազգային (կենտրոնական) բանկ ուղարկելու համար անդամ պետության լիազոր մարմինը սույն Արձանագրությամբ սահմանված ժամկետում համապատասխան տեղեկությունները մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններ է ուղարկում էլեկտրոնային եղանակով՝ Միության ինտեգրված տեղեկատվական համակարգի օգտագործմամբ, իսկ մինչև նշված համակարգի ներմուծումը՝ կապի էլեկտրոնային ուղիներով՝ այդ տեղեկությունները պարունակող փաստաթղթի գրաֆիկական էլեկտրոնային պատճենների տեսքով:

19. Անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմիններն ապահովում են ներմուծման մաքսատուրքերի հաշվառումը հաշվեգրման մեթոդով իրականացնելու միասնական սկզբունքների կիրառումը՝ Հանձնաժողովի կողմից հաստատվող կանոններին համապատասխան:

20. Սույն բաժնով սահմանված ժամկետներում որեւէ անդամ պետության արտարժույթային հաշիվին դրամական միջոցներ չփոխանցելու կամ ոչ ամբողջությամբ փոխանցելու եւ այդ անդամ պետության լիազոր մարմնից բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բացակայության մասին տեղեկություններ չստանալու դեպքում այն անդամ պետության լիազոր մարմինը,

որի արտարժույթային հաշիվ դրամական միջոցներ չեն մուտքագրվել, դրամական միջոցները չփոխանցելու կամ ոչ ամբողջությամբ փոխանցելու մասին տեղեկացնում է անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին եւ Հանձնաժողովին:

21. Այն անդամ պետությունը, որը մյուս անդամ պետություններին չի փոխանցել ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխված գումարները, այդ մյուս անդամ պետություններին կետանցի համար գոյացած պարտքի ամբողջ գումարի դիմաց վճարում է տոկոսներ՝ կետանցի յուրաքանչյուր օրացուցային օրվա համար 0,1 տոկոս դրույքաչափով՝ ներառյալ այն օրը, երբ ներմուծման մաքսատուրքի բաշխումից ստացված գումարը չի փոխանցվել մյուս անդամ պետությանը (անդամ պետություններին):

22. Եթե նշված գումարների փաստացի առկայության դեպքում անդամ պետությունը տեղեկացնում է բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բացակայության մասին եւ եթե լիազոր մարմնի միասնական հաշվից դրամական միջոցները ոչ ամբողջությամբ են փոխանցվում մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին, ապա նման խախտում կատարած անդամ պետությունը պարտավոր է ոչ ուշ, քան անդամ պետության հաջորդ աշխատանքային օրը մյուս անդամ պետություններին փոխանցել ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից ստացված գումարները, որոնք սույն բաժնին համապատասխան ենթակա են մյուս անդամ պետությունների բյուջեներ հաշվեգրման՝ հիմք ընդունելով այն գումարը, որը չէր փոխանցվել մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին:

Ընդ որում՝ նման խախտում կատարած անդամ պետությունը կետանցի համար տոկոսներ է վճարում սույն Արձանագրության 21-րդ կետով սահմանված չափով կետանցի յուրաքանչյուր օրացուցային օրվա համար, որը համարվում է խախտման օրվանից հաշվարկված ժամանակահատվածը՝ չներառելով այն օրը, երբ դրամական միջոցները սույն կետին համապատասխան փոխանցվել են անդամ պետություններին:

23. Եթե որեւէ անդամ պետությունից դրամական միջոցներ չեն մուտքագրվել (ոչ ամբողջությամբ են մուտքագրվել) եւ այդ անդամ պետության լիազոր մարմինը չի

տեղեկացրել անդամ պետությունների միջև բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բացակայության մասին, ապա այն անդամ պետության լիազոր մարմինը, որի արտարժույթային հաշիվ դրամական միջոցներ չեն մուտքագրվել, չմուտքագրելու (ոչ ամբողջությամբ մուտքագրելու) օրվանից հետո անդամ պետության երրորդ աշխատանքային օրն իրավասու է կասեցնել իր միասնական հաշվից առաջին անդամ պետության արտարժույթային հաշվին կատարվող ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը:

24. Եթե անդամ պետությունը որոշում է կայացնում ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը կասեցնելու մասին, ապա այն դրամական միջոցները, որոնք ենթակա են փոխանցման մյուս անդամ պետության արտարժույթային հաշվին, ենթակա են առաջին անդամ պետության բյուջեի եկամուտներին հաշվեգրման մինչև փոխանցումները կասեցնելու մասին որոշումը չեղյալ հայտարարելը, եւ դրանք առանձին-առանձին հաշվառվում են այդ անդամ պետության բյուջեում:

Այն անդամ պետության լիազոր մարմինը, որը կասեցրել է ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը մյուս անդամ պետության արտարժույթային հաշվին, ընդունված որոշման մասին անհապաղ տեղեկացնում է մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին եւ Հանձնաժողովին:

25. Հանձնաժողովը ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը կասեցնելու մասին որոշումը կայացնելու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ անդամ պետությունների գործադիր իշխանության մարմինների հետ խորհրդակցություններ է անցկացնում՝ ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման մեխանիզմի աշխատանքները հնարավորինս շուտ ամբողջությամբ վերականգնելու համար:

26. Այն դեպքում, երբ սույն Արձանագրության 25-րդ կետում նշված խորհրդակցությունների արդյունքում ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման մեխանիզմի աշխատանքները վերականգնելու մասին որոշում չի ընդունվում, այդ հարցը ներկայացվում է Հանձնաժողովի քննարկմանը:

Հանձնաժողովի կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման մեխանիզմի աշխատանքները վերականգնելու մասին որոշումն ընդունելու անհնարինության դեպքում այդ հարցը ներկայացվում է Միջկառավարական խորհրդի քննարկմանը:

27. Ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը վերականգնելու դեպքում սույն Արձանագրության 24-րդ կետում նշված գումարները ենթակա են փոխանցման այն անդամ պետությունների արտարժութային հաշիվներին, որոնց համար դրանք նախատեսված էին սույն Արձանագրությանը համապատասխան, ոչ ուշ, քան անդամ պետության՝ որոշում կայացնելու մասին ծանուցումն ստանալու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը, ընդ որում՝ նշված գումարի համար կետանցի դեպքում տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

28. Անդամ պետություններից որեւէ մեկի կողմից արտարժութային հաշիվներին չփոխանցված՝ բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, ինչպես նաեւ ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցների փոխանցման մասով սույն Արձանագրության III բաժնով նախատեսված՝ անդամ պետությունների ազգային (կենտրոնական) բանկերի կողմից չկատարված պարտավորությունների գումարներն ավելացվում են պետական պարտքին:

### **III. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից արտարժութային հաշիվներ մուտքագրված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարներն անդամ պետության բյուջե որպես եկամուտ փոխանցելու կարգը**

29. Մեկ (առաջին) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկը պարտավոր է մյուս (երկրորդ) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վաճառել առաջին անդամ պետության ազգային արժույթի գումարի դիմաց, որը հավասար է առաջին անդամ պետության ազգային արժույթի այն գումարին, որը սույն Արձանագրությանը համապատասխան փոխանցվել է երկրորդ անդամ պետության լիազոր մարմնի արտարժութային հաշիվին: Վաճառվող ԱՄՆ դոլարի գումարը որոշվում է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ

առաջին անգամ պետության ազգային արժույթի պաշտոնական փոխարժեքով, որը սահմանվում է առաջին անգամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից երկրորդ անգամ պետության արտարժույթային հաշվին առաջին անգամ պետության ազգային արժույթով դրամական միջոցների փոխանցման ամսաթվին հաջորդող աշխատանքային օրվա համար:

ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վաճառելու պարտավորությունը պետք է կատարվի առաջին անգամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից ոչ ուշ, քան երկրորդ անգամ պետության արտարժույթային հաշվին առաջին անգամ պետության ազգային արժույթով համարժեք գումարի փոխանցման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Ընդ որում՝ ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վաճառելու պարտավորությունը յուրաքանչյուր անգամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից պետք է կատարվի մյուս անգամ պետությունների միջև հարաբերություններում նմանատիպ իրավունքների իրականացումից եւ պարտավորությունների կատարումից անկախ:

Երկու անգամ պետությունների ազգային (կենտրոնական) բանկերը կարող են առանձին պայմանագրով սահմանել, որ ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցների փոխանցման մասով հանդիպակաց պարտավորության, այդ թվում՝ սույն կետի երկրորդ պարբերության մեջ սահմանված ժամկետում չկատարված պարտավորությունների եւ սույն Արձանագրության 31-րդ կետին համապատասխան տույժերի վճարման պարտավորությունների կատարումն ապահովվում է այն ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից, որի պարտավորության չափն ԱՄՆ դոլարով գերազանցում է մյուս ազգային (կենտրոնական) բանկի հանդիպակաց պարտավորությունների չափն ԱՄՆ դոլարով, մյուս ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով նշված հանդիպակաց պարտավորությունների չափերի տարբերությանը հավասար գումարին համարժեք դրամական միջոցներ փոխանցելու միջոցով:

ԱՄՆ դոլարով դրամական պարտավորությունների մասով սույն կետում նշված պահանջների կատարումն ապահովվում է հետեւյալ հերթականությամբ՝

առաջին հերթին բավարարվում են սույն Արձանագրության 31-րդ կետին համապատասխան տույժերի վճարման մասով պահանջները.

երկրորդ հերթին բավարարվում են այն պարտավորությունների մասով պահանջները, որոնց կատարման ժամկետը լրացել է եւ որոնք ժամկետանց չեն համարվում.

երրորդ հերթին բավարարվում են այն պարտավորությունների մասով պահանջները, որոնք չեն կատարվել սույն կետի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված ժամկետում:

Առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի՝ երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վաճառելու՝ սույն կետում նշված պարտավորության առնչությամբ առաջին անդամ պետությունն առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի հետ համապարտ պատասխանատվություն է կրում երկրորդ անդամ պետության նկատմամբ:

30. Առաջին եւ երկրորդ անդամ պետությունների միջեւ հետագա փոխհաշվարկներ իրականացնելու նպատակով առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի՝ երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վաճառելու՝ սույն Արձանագրության 29-րդ կետում նշված պարտավորությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճորեն կատարելու դեպքում առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ներկայացվող պահանջները սահմանվում են ԱՄՆ դոլարով՝ առաջին անդամ պետության ազգային արժույթով երկրորդ անդամ պետության արտարժույթային հաշվին դրամական միջոցներ փոխանցելու օրվան հաջորդող օրվա համար առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից սահմանված փոխարժեքով:

31. Առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի՝ երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վաճառելու՝ սույն Արձանագրության 29-րդ կետում նշված

պարտավորությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճորեն կատարելու համար առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկը կամ առաջին անդամ պետությունը վճարում է տույժեր, որոնց չափը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$Տույժ = Գումար_{USD} \times \frac{LIBOR_{USD, o/n} + 2\%}{360} \times Օրեր$$

որտեղ՝

$Գումար_{USD}$ ՝ առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին փոխանցման ենթակա գումար (ԱՄՆ դոլարով)։

$LIBOR_{USD, o/n}$ ՝ Բրիտանական բանկային ասոցիացիայի կողմից (British Bankers Association, BBA) պարտավորությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կերպով կատարելն սկսելու օրվա համար սահմանված մեկօրյա LIBOR դրույքը՝ ԱՄՆ դոլարի համար (տարեկան տոկոսադրույքով)։

$Օրեր$ ՝ օրացուցային օրերի քանակը, որոնք հաշվարկվում են պարտավորությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կերպով կատարելու օրվանից (ներառյալ) մինչև պարտավորությունը պատշաճ կերպով կատարելու օրը (բացառելով պարտավորությունը պատշաճ կերպով կատարելու օրը)։

32. Սույն Արձանագրության 29-րդ կետում նշված՝ առաջին անդամ պետության պարտավորությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կերպով կատարելու դեպքում երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկը, որի նկատմամբ պարտավորությունը չի կատարվել կամ ոչ պատշաճ կերպով է կատարվել, իրավասու է չկատարված կամ ոչ պատշաճ կերպով կատարված պարտավորության վերաբերյալ պահանջը՝ ներառյալ սույն Արձանագրության 31-րդ կետին համապատասխան տույժերի վճարման պահանջը հատուցման հիմունքներով փոխանցելու երկրորդ անդամ պետությանը՝ առանց առաջին անդամ պետության եւ առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի համաձայնության կամ դրանց նախապես ծանուցելու։

33. Անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկը անդամ պետության Կառավարության կամ լիազոր մարմնի առջեւ պատասխանատվություն չի կրում մյուս անդամ պետության կողմից պարտավորությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճորեն կատարելու համար, այդ թվում՝ մյուս անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճորեն կատարելու համար:

34. Առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կրած ծախսերն ու վնասները՝ կապված իր կողմից սույն բաժնով նախատեսված հաշվարկների իրականացման հետ՝ ներառյալ այն ծախսերն ու վնասները, որոնք առաջացել են արժույթների փոխարժեքների փոփոխության, մյուս անդամ պետությունների եւ մյուս անդամ պետությունների կենտրոնական (ազգային) բանկերի կողմից պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կերպով կատարելու հետեւանքով, մյուս անդամ պետությունների կողմից ենթակա չեն փոխհատուցման: Առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին նշված ծախսերի ու վնասների փոխհատուցման պայմաններն ու կարգը սահմանվում են առաջին անդամ պետության կողմից:

35. Սույն մասի նպատակներից ելնելով՝ երկու անդամ պետությունների միջեւ հաշվարկների (այդ թվում՝ երկու անդամ պետությունների ազգային (կենտրոնական) բանկերի միջեւ հաշվարկների) իրականացման աշխատանքային օր է համարվում այն օրը, որը միաժամանակ աշխատանքային օր է համարվում այդ երկու անդամ պետությունների եւ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների համար:

36. Սույն Արձանագրությանը համապատասխան հաշվարկներ իրականացնելու նպատակով մեկ (առաջին) անդամ պետության կենտրոնական (ազգային) բանկի՝ մյուս (երկրորդ) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկում բացված թղթակցային հաշվի, ինչպես նաեւ այդ թղթակցային հաշվին գտնվող դրամական միջոցների նկատմամբ երկրորդ անդամ պետության դատական ու իշխանության մյուս մարմինները չեն կարող կիրառել արգելանք, արգելափակում, հայցի ապահովման, արգելման կամ սահմանափակման այլ միջոցներ, որոնց արդյունքում



թղթակցային հաշվին գտնվող դրամական միջոցների օգտագործումն անհնար է դառնում:

37. Սույն Արձանագրությանը համապատասխան հաշվարկներ իրականացնելու նպատակով մեկ (առաջին) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի՝ մյուս (երկրորդ) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկում բացված թղթակցային հաշվին գտնվող դրամական միջոցների դուրսգրումն առանց առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի համաձայնության չի թույլատրվում, եթե թղթակցային հաշվի պայմանագրի պայմաններով այլ բան նախատեսված չէ:

38. Եթե առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վաճառելու՝ սույն Արձանագրության 29-րդ կետում նշված պարտավորությունը 30 օրացուցային օրվա ընթացքում ամբողջությամբ կամ մասամբ չի կատարվում, ապա նախքան առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից այդ պարտավորության լիարժեք կատարումը երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկն իրավասու է առանց սահմանափակումների օգտագործելու առաջին անդամ պետության ազգային արժույթով այն դրամական միջոցները, որոնք գտնվում են երկրորդ անդամ պետության կենտրոնական (ազգային) բանկի՝ սույն Արձանագրությանը համապատասխան հաշվարկների իրականացման համար նախատեսված թղթակցային հաշվին, որը բացված է առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկում:

39. Մեկ (առաջին) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկն անհատույց հիմունքներով իրականացնում է իրավունքներ եւ կատարում պարտավորություններ, որոնք նախատեսված են մյուս (երկրորդ) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի հետ իր կնքած պայմանագրերով՝ ի կատարումն սույն Արձանագրության եւ դրան համապատասխան:

#### **IV. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինների միջև տեղեկությունների փոխանակման կարգը**

40. Անդամ պետության լիազոր մարմինը յուրաքանչյուր օր՝ ոչ ուշ, քան տեղական ժամանակով ընթացիկ օրվա ժամը 16:00-ը (Բելառուսի Հանրապետության համար՝ Մինսկ քաղաքի ժամանակով, Ղազախստանի Հանրապետության համար՝ Աստանա քաղաքի ժամանակով, Ռուսաստանի Դաշնության համար՝ Մոսկվա քաղաքի ժամանակով), մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններ է ուղարկում հետեւյալ տեղեկությունները՝ հաշվետու օրվա դրությամբ՝

1) ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք հաշվեգրվել են անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին.

2) հաշվետու օրը լիազոր մարմնի կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման դիմաց հաշվանցված գումարները.

3) ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք հաշվանցվել են հաշվետու օրը պարտքի մարման դիմաց, եւ առանձին՝ ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք հաշվանցվել են ընթացիկ օրը պարտքի մարման դիմաց.

4) ներմուծման մաքսատուրքերի այն գումարները, որոնք վերադարձվել են հաշվետու օրը, եւ առանձին՝ ընթացիկ օրը վերադարձման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները.

5) հաշվետու օրն ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից կատարման համար չընդունված՝ ներմուծման մաքսատուրքերի վերադարձվելիք գումարները.

6) անդամ պետությունների միջև բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները.

7) բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք փոխանցվել են մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին.

8) անդամ պետության բյուջե մուտքագրված եկամտի այն գումարները, որոնք ստացվել են այդ անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվից փոխանցված ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից.

9) անդամ պետության բյուջե մուտքագրված եկամտի այն գումարները, որոնք ստացվել են լիազոր մարմնի արտարժույթային հաշիվներ մուտքագրված ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից.

10) բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի այն գումարները, որոնք փոխանցումը մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին կատարվել է.

11) անդամ պետությանը մյուս անդամ պետությունների կողմից սույն Արձանագրությամբ նախատեսված պահանջները խախտելու դեպքում կետանցի դիմաց փոխանցված տոկոսագումարները:

41. Յուրաքանչյուր ամիս՝ հաշվետու օրվան հաջորդող հինգերորդ աշխատանքային օրը, անդամ պետության լիազոր մարմինը մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին, ինչպես նաև Հանձնաժողով է ուղարկում սույն Արձանագրության 40-րդ կետով նախատեսված տեղեկությունները՝ աճողական կարգով՝ սկսած օրացուցային տարվա սկզբից՝ էլեկտրոնային տարբերակով, Միության ինտեգրված տեղեկատվական համակարգի օգտագործմամբ, իսկ մինչև նշված համակարգի ներմուծումը՝ կապի էլեկտրոնային ուղիներով՝ այդ տեղեկությունները պարունակող փաստաթղթերի գրաֆիկական էլեկտրոնային պատճենների տեսքով:

42. Սույն Արձանագրության 40-րդ եւ 41-րդ կետերով նախատեսված տեղեկությունների տրամադրման կարգը համաձայնեցվում է լիազոր մարմինների կողմից եւ հաստատվում է Հանձնաժողովի կողմից:

43. Անդամ պետությունների լիազոր մարմիններն իրականացնում են սույն Արձանագրության 40-րդ եւ 41-րդ կետերին համապատասխան ստացված տեղեկությունների օպերատիվ ստուգում:

Անհամապատասխանությունների հայտնաբերման դեպքում կազմվում է արձանագրություն, եւ անդամ պետությունները ձեռնարկում են միջոցներ՝ անհամապատասխանությունները կարգավորելու նպատակով:

44. Մեկ անդամ պետության լիազոր մարմնի կողմից մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին սույն Արձանագրության 40-րդ եւ 41-րդ կետերին համապատասխան ուղարկվող տեղեկությունները ստորագրվում են տվյալ լիազոր մարմնի ղեկավարի կամ իր կողմից լիազորված անձի կողմից:

#### **V. Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունների փոխանակման կարգը**

45. Անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինները միմյանց, ինչպես նաեւ Հանձնաժողովին էլեկտրոնային տարբերակով պարբերաբար տրամադրում են ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունները, որոնք չեն առնչվում պետական գաղտնիք կազմող տվյալներին (պետական գաղտնիքներ):

46. Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունները ձեւավորվում են հետեւյալ առկա աղբյուրներից՝

1) անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից ապրանքների մասին կազմված հայտարարագրերի էլեկտրոնային պատճենների տվյալների բազայից.

2) անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից մաքսային մուտքի օրդերների էլեկտրոնային պատճենների տվյալների բազայից, եթե անդամ պետությունը մաքսային մուտքի օրդերն օգտագործում է ներմուծման մաքսատուրքերի վճարումն արտացոլելու համար.

3) անձնական հաշիվների, ռեեստրների եւ այլ փաստաթղթերի բազայից, որոնք պարունակում են փաստացի վճարված եւ անդամ պետությունների բյուջեներ որպես եկամուտ փոխանցված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների մասին

տվյալներ եւ որոնք կազմվել են անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից՝ ներմուծման մաքսատուրքերի հաշվառման իրականացման միասնական սկզբունքներին համապատասխան, Հանձնաժողովի կողմից հաստատված կանոնների վրա հիմնված հաշվեգրման մեթոդով:

47. Սույն Արձանագրության 46-րդ կետում նշված տեղեկությունները չեն ներառում անձնական օգտագործման նպատակով ֆիզիկական անձանց կողմից ապրանքների ներմուծման եւ մաքսային վճարների կատարման մասին տվյալներ:

48. Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունները (չափման միավորը՝ ԱՄՆ դոլար, ազգային արժույթով գումարները ԱՄՆ դոլարով վերահաշվարկի համար կիրառվում է անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի ազգային արժույթի նկատմամբ հաշվետու ամսվա համար ԱՄՆ դոլարի միջին ամսական փոխարժեքը) տրամադրվում են անհատույց հիմունքներով ռուսերենով (առանձին կետերի համար թույլատրվում է լատինական այբուբենի գործածումը) եւ պարունակում են հետեւյալ տվյալները հաշվետու ժամանակահատվածի համար՝

1) ներմուծման մաքսատուրքերի տեղափոխվող մնացորդների գումարները՝ հաշվետու ժամանակահատվածի սկզբի եւ վերջի դրությամբ.

2) ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման (գանձման) մասին ձեւակերպված մաքսային փաստաթղթերում ներմուծման մաքսատուրքերի՝ փաստաթղթերով արտացոլված գումարները.

3) պարտքի մարման դիմաց հաշվանցված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները.

4) վճարողներին վերադարձված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները.

5) հետաձգված կամ տարաժամկետ վճարված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները.

6) այլ տվյալներ, որոնք կապված են ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ:

49. Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունների փոխանակման վերաբերյալ տեխնիկական կանոնակարգերը մշակվում եւ հաստատվում են Հանձնաժողովի կողմից:

Նշված տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանվում են սույն Արձանագրության 48-րդ կետում նշված տեղեկությունների կառուցվածքն ու ձեւաչափը, ինչպես նաեւ դրանց փոխանակման կարգը, ժամկետները եւ միջոցները:

50. Անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինների միջեւ էլեկտրոնային եղանակով տեղեկությունների փոխանակումը, ինչպես նաեւ Հանձնաժողովին դրանց տրամադրումն իրականացվում են այդ մաքսային մարմինների եւ Հանձնաժողովի տեխնիկական պատրաստվածությունն ապահովելուց հետո, ինչի մասին նրանք գրավոր տեղեկացնում են միմյանց: Միության ինտեգրված տեղեկատվական համակարգը ներմուծելուց հետո անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինների միջեւ տեղեկությունների փոխանակումը եւ դրանց տրամադրումը Հանձնաժողովին իրականացվում են էլեկտրոնային եղանակով՝ նշված համակարգի օգտագործմամբ:

51. Մինչեւ ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունների փոխանակման վերաբերյալ տեխնիկական կանոնակարգերի հաստատումը անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինները ոչ ուշ, քան հաշվետու ամսին հաջորդող ամսվա վերջին օրը միմյանց, ինչպես նաեւ Հանձնաժողովին են տրամադրում սույն Արձանագրության 48-րդ կետում նշված տեղեկությունները՝ Հանձնաժողովի կողմից հաստատված ձեւով:

52. Անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինները, ինչպես նաեւ Հանձնաժողովը ձեռնարկում են անհրաժեշտ միջոցներ՝ սույն բաժնին համապատասխան ստացվող տեղեկությունների անօրինական տարածումը կանխելու նպատակով:

Անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմիններն ապահովում են այն անձանց շրջանակի սահմանափակումը, որոնց հասանելի են նշված

տեղեկությունները, ինչպես նաև դրանց պաշտպանությունը՝ անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:

Հանձնաժողովը սույն բաժնին համապատասխան ստացված տեղեկություններն օգտագործում է սույն Արձանագրության 54-րդ կետի պահանջների կատարման նպատակով:

## **VI. Դիտանցումը եւ հսկողությունը**

53. Բելառուսի Հանրապետության պետական հսկողության կոմիտեն, Ղազախստանի Հանրապետության հանրապետական բյուջեի կատարման վերահսկողության հարցերով հաշվիչ կոմիտեն, Ռուսաստանի Դաշնության հաշվիչ պալատը համատեղ հսկողական միջոցառումների շրջանակներում յուրաքանչյուր տարի ստուգում են անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից սույն Արձանագրության դրույթների կատարումը:

54. Հանձնաժողովը յուրաքանչյուր տարի Միջկառավարական կոմիտե հաշվետվություն է ներկայացնում ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվեգրման եւ բաշխման վերաբերյալ:

55. Հանձնաժողովի որոշմամբ անդամ պետությունների լիազոր, մաքսային եւ այլ պետական մարմինների աշխատողներից, ինչպես նաև այլ ներգրավված մասնագետներից կարող է ստեղծվել հատուկ կոմիտե՝ անդամ պետությունների կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի մուտքագրված գումարների հաշվեգրման եւ բաշխման կարգի պահպանումը հսկելու (աուդիտ իրականացնելու) համար:

---